

Factsheet Noodlijdende jeugd- en jongerenorganisaties als gevolg van de coronacrisis

Fedde Boersma (Scouting Nederland) en Dave Ensberg-Kleijkers (NUSO/Jantje Beton)
30 juli 2020

Achtergrond en aanleiding

Sinds jaar en dag dragen jeugd- en jongerenorganisaties, zoals speeltuinen, Scoutingverenigingen en andere jeugdorganisaties, Kinder- en jongerenwerk, kinderboerderijen en kindervakantieorganisaties bij aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Nu gemeenten torenhoge kosten maken voor de jeugdzorg en jeugdhulp, zijn deze jeugd- en jongerenorganisaties belangrijker dan ooit. Ze zorgen immers voor een positieve en gezonde ontwikkeling van kinderen en jongeren en zijn daarmee belangrijke, preventieve spelers om jeugdzorgproblemen te voorkomen. Jeugd- en jongerenorganisaties verrichten maatschappelijk belangrijk en betekenisvol werk. Zij zijn cruciaal in een kindvriendelijke gemeente. Zij laten kinderen spelen, bewegen en talenten ontdekken, hetgeen bijdraagt aan de mentale en fysieke gezondheid, het zelfvertrouwen en de sociale vaardigheden van kinderen en jongeren. Ze dragen bij aan een fijne leef sfeer in buurten en wijken, voor jong en oud.

Doorgaans wordt het uitvoerende en bestuurlijke werk bij deze jeugd- en jongerenorganisaties verricht door welwillende vrijwilligers met een groot sociaal hart, ondersteund door een overzichtelijk aantal professionals en landelijke (branche)verenigingen. Deze verenigingen trokken in het voorjaar van 2020 bij de Rijksoverheid en gemeenten aan de bel, omdat de nietsontziende coronacrisis ook voor deze jeugd- en jongerenorganisaties niet alleen praktische maar ook financieel grote gevolgen heeft. Verschillende jeugd- en jongerenorganisaties zijn door de coronacrisis in acute financiële problemen gekomen en sommigen staan op het randje van faillissement.

Terwijl amateursportverenigingen gebruik kunnen maken van een landelijke [tegemoetkomingsregeling](#), bestaat er voor het jeugd- en jongerenwerk geen vergelijkbare regeling. Alleen bij een aantal speeltuinen en kinderboerderijen bestaat de mogelijkheid gebruik te maken van bestaande overheidsregelingen. Als antwoord op [kamervragen](#) die gesteld zijn op 21 april, werd aangegeven dat gemeenten aan zet zijn om tot een oplossing te komen. Omdat dit echter onvoldoende tot oplossingen leidt, heeft de jeugdwerksector [een petitie](#) aangeboden aan de Tweede Kamer en de VNG. Door de Tweede Kamer is naar aanleiding hiervan een [motie](#) aangenomen en deze heeft op 23 juli jl. geleid tot een overleg tussen vertegenwoordigers van het ministerie van VWS, de VNG, Scouting Nederland en Jantje Beton/NUSO. Op 17 augustus vindt een 'Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen' plaats tussen de VNG en de Rijksoverheid over de financiële gevolgen van de coronacrisis. De problemen van jeugdorganisaties worden hierbij meegenomen. Dit moet leiden tot een passende oplossing te vinden voor dit maatschappelijke probleem. Voor dit overleg is er vanuit de VNG en VWS behoefte aan een 'factsheet'. Dit document voorziet in die behoefte.

Feitelijke informatie over de jeugd- en jongerenorganisaties

Er bestaat in Nederland geen (wettelijke) definitie van jeugd- en jongerenorganisaties, sinds het vervallen van de Welzijnswet. Het gaat bij veel jeugd- en jongerenorganisaties doorgaans om private, maatschappelijke organisaties die niet van een specifieke wetgeving gebruik maken. De organisaties kenmerken zich door het bieden van uitdagende activiteiten aan jeugd en jongeren, vaak vanuit een pedagogische visie. Het gaat over het algemeen over vrijwilligersorganisaties. De relatie met overheden is erg divers en indien aanwezig meestal beperkt tot een subsidie- of huurdersrelatie. Veel organisaties vallen onder de SBI code 88993.

Er bestaat geen goed overzicht van organisaties voor jeugd en jongerenwerk. Daarom hieronder een korte beschrijving van de grootste organisaties en het aantal lokale verenigingen of organisaties dat hiervan onderdeel is of hierbij is aangesloten. Het gaat hierbij al om 2900 lokale organisaties voor jeugd en jongerenwerk waarvan er ruim 2200 beschikken over eigen gebouw of terrein.

Over Jantje Beton

Jantje Beton is hét goede doel dat zich sinds 1968 samen met kinderen en jongeren inzet voor meer en uitdagender speelruimte en meer speelkansen. Jaarlijks doen ruim 350.000 kinderen mee aan de activiteiten en projecten van Jantje Beton. Kinderen en jongeren in kwetsbare (speel)posities krijgen hierbij extra aandacht. Wij willen

bereiken dat álle kinderen en jongeren in Nederland dagelijks kunnen spelen en bewegen. Kinderen moeten steeds meer en spelen steeds minder, terwijl spelen het belangrijkste én het leukste onderdeel is van een gezond leven. Daarom zegt Jantje Beton ... STOP NOOIT MET SPELEN! www.jantjebeton.nl.

Over NUSO Speelruimte Nederland

SPEEL-
RUIMTE
NEDER-
LAND

Buiten spelen is essentieel voor de gezonde ontwikkeling van kinderen. Speeltuinen zijn belangrijke speel- en ontmoetingsplekken in de buurt voor kinderen en andere buurtbewoners. NUSO is het platform voor speeltuinverenigingen en maakt zich hard voor de belangen van de ruim 520 aangesloten speeltuinverenigingen. Dit doet zij door praktische informatie, deskundig advies en

aantrekkelijke inkoopvoordelen. Ook biedt NUSO haar leden een uitstekend netwerk voor het delen van kennis, ervaringen en successen. NUSO is sinds 2015 gelieerd aan Jantje Beton. Alle speeltuinen hebben een terrein, soms met een gebouw, waarvan een deel van de verenigingen het vastgoed in eigendom heeft en een ander deel hun gebouwen en terreinen huren van gemeenten of anderen. www.nuso.nl

Aantal lokale speeltuinorganisaties: 520 lid van NUSO¹, naar schatting 650 in totaal in Nederland.

Over Speeltuinwerk Limburg

Buiten spelen is belangrijk en gezond. Daarom verdient het aandacht en ruimte: in onze buurt, in onze tijd, in onze (politieke) agenda. Speeltuinwerk Limburg zet zich juist daarvoor in. Als maatschappelijke organisatie ondersteunt SpeL zoveel als mogelijk initiatieven die ruimte geven aan buiten spelen. SpeL begeleidt en ondersteunt projecten die ruimte geven aan buiten spelen om daarmee buiten spelen voor alle kinderen in Limburg mogelijk te maken. Buiten spelen geeft een waardevolle bijdrage aan de samenleving van

nu en straks. SpeL is daarbij de natuurlijke partner. Alle speeltuinen hebben terreinen, soms met een gebouw, waarvan een deel van de speeltuinen het vastgoed in eigendom heeft en een ander deel hun gebouwen en terreinen huren van gemeenten of anderen. www.speeltuinwerklimburg.nl

Aantal lokale verenigingen/speeltuinen: 60

¹ 30% kleine speeltuinorganisaties, 5% middelgrote organisaties en 65% grote speeltuinorganisaties.

Over Scouting Nederland

Scouting Nederland is de grootste jeugd- en jongerenorganisatie van Nederland met meer dan 110.000 leden en met meer dan 1.000 Scoutinggroepen. Scouting staat voor uitdaging! Scouting biedt leuke en spannende activiteiten waarmee meiden en jongens worden uitgedaagd zich persoonlijk te ontwikkelen. De organisatie heeft 25000 vrijwilligers en 85000 jeugdleden. Alle verenigingen maken gebruik van eigen accommodaties en terreinen, waarvan 60% het gebouw en terreinen in eigendom heeft en de andere verenigingen hun vastgoed huren van gemeenten, kerken of anderen. www.scouting.nl.

Aantal lokale verenigingen/groepen: 1.014

Over YMCA Nederland

De YMCA in Nederland werd opgericht op 23 oktober 1853 en is daarmee de oudste jongerenorganisatie van Nederland. Door heel Nederland zijn er circa 250 clubs die jeugdwerk aanbieden en gaan elk jaar duizenden kinderen op zomerkamp. Een deel van de lokale clubs (± 15) heeft grotere accommodaties en vervullen daarmee een buurthuisfunctie. De overige lokale clubs maken veelal gebruik van gebouwen van derden waarbij ruimtes structureel of incidenteel gehuurd worden. www.ymca.nl.

Aantal lokale clubs: 250

Over de vSKBN

De vSKBN is als vereniging de overkoepelende organisatie van en voor stads- en kinderboerderijen. Veel kleine en grote stads- en kinderboerderijen in Nederland zijn lid van de vSKBN. Samen zorgen we ervoor dat bezoekers kunnen rekenen op een gastvrije en veilige omgeving, genieten van de dieren, de natuur en daar meer over te weten komen. De vSKBN vertegenwoordigt haar leden bij de overheid en werkt samen met de leden aan het hoog houden van de kwaliteit van het werk. Alle kinderboerderijen hebben eigen accommodaties en terreinen, waarvan een deel van de kinderboerderijen de gebouwen en terreinen in eigendom heeft en een ander deel hun gebouwen en terreinen huren van gemeenten of anderen. Zie www.vskbn.nl

Aantal lokale stads- en kinderboerderijen: 300

Over Jong Nederland

Jong Nederland is een landelijke jeugd- en jongerenorganisatie, die jonge mensen de ruimte geeft die ze nodig hebben. Jong Nederland wil iedereen van 4 tot 18 jaar in hun vrije tijd de mogelijkheid bieden om te spelen, voor ontspanning en ontplooiing. De organisatie heeft 1400 vrijwilligers en 4000 jeugdleden. Alle afdelingen hebben eigen accommodaties en terreinen, waarvan een deel de gebouwen en terreinen in eigendom heeft en een ander deel hun gebouwen en terreinen huren van gemeenten of anderen. www.jongnederland.nl

Aantal lokale afdelingen: 56

Over JongNL Limburg

Het doel van JongNL Limburg is om jeugdigen in hun vrije tijd in groepsverband gevarieerde mogelijkheden tot spelen te bieden. Samen worden activiteiten ondernomen die inspelen op de belevingswereld van de afzonderlijke leeftijdsgroepen. Deze activiteiten dagen uit, stimuleren en dragen bij aan de ontplooiing van de jeugd. De organisatie heeft 1600 vrijwilligers en 4500 jeugdleden. Alle afdelingen hebben eigen accommodaties en terreinen, waarvan een deel van de afdelingen de gebouwen en terreinen in eigendom heeft en een ander deel de gebouwen en terreinen huren van gemeenten of anderen. www.jongnl.nl.

Aantal lokale afdelingen: 43

Over Jeugdwerk Limburg

Jeugdwerk Limburg is een vereniging van zo'n 120 Jeugd- en Jongerenwerkorganisaties in Limburg. Hieronder zijn vele organisaties die kindervakantiewerk (40), clubwerk en andere activiteiten voor kinderen en jongeren organiseren. De helft van de aangesloten organisaties hebben eigen accommodaties en terreinen, waarvan een deel van de organisaties de gebouwen en terreinen in eigendom heeft en een ander deel de gebouwen en terreinen huurt van gemeenten of anderen. www.jeugdwerklimburg.nl

Aantal aangesloten organisaties: 120

Over Plattelandsjongeren.nl

De organisatie wil dé vrijetijdsvereniging voor jongeren wonend op het platteland en/of dorpskernen zijn. Dit wil de vereniging doen door jongeren te inspireren, motiveren en ondersteuning te bieden aan jongeren die actief willen bijdragen aan hun vrijetijdsinvulling. De aangesloten organisaties hebben over het algemeen geen eigen gebouwen of terreinen. www.plattelandsjongeren.nl

Aantal aangesloten lokale en provinciale organisaties: 150

Zeekadetkorps Nederland

Het Zeekadetkorps Nederland is een maatschappelijk relevante organisatie die jongeren helpt hun weg naar een maritieme opleiding of arbeidsplaats te vinden. Wij bieden aan boord van onze schepen daarvoor een uitdagende, gestructureerde en veilige omgeving waarin jongeren door praktische opleidingen de kans krijgen hun talenten en competenties te ontwikkelen op basis van hun persoonlijke voorkeuren en mogelijkheden. De lokale korpsen maken gebruik van eigen korpsschepen voor hun samenkomsten. <https://zeekadetkorps-nederland.nl/>

Aantal lokale korpsen: 20

Over het Steunpunt Kindervakanties

Het Steunpunt KinderVakanties is een netwerk van ruim 80 organisaties die kindervakanties organiseren en behartigt de belangen van de aangesloten participanten. Zij is houder van het Keurmerk KinderVakanties, het onafhankelijke keurmerk voor kindervakanties in Nederland. Het merendeel van de aangesloten organisaties zijn ideële stichtingen en verenigingen en een aantal zijn commerciële zomerkampaanbieders. Een deel van de kindervakantieorganisaties heeft eigen accommodaties en terreinen, waarvan een deel de gebouwen en terreinen in eigendom heeft en een ander deel de gebouwen en terreinen huren van gemeenten of anderen. Zie www.steunpuntkindervakanties.nl en www.keurmerkkindervakanties.nl.

Aantal aangesloten kindervakantieorganisaties: 80. In totaal circa 200 in Nederland

Over de Nationale Jeugdraad

De NJR stimuleert de deelname van jongeren op alle niveaus van de samenleving en ondersteunt daarbij. Ze maakt zich hard voor jongerenparticipatie bij overheden en organisaties. De NJR zorgt ervoor dat jongeren hun kracht kennen, ontwikkelen en inzetten voor een betere toekomst voor zichzelf en anderen. www.njr.nl

Aantal aangesloten organisaties: 38, waaronder Scouting Nederland, YMCA en plattelandsjongeren.

Over BV Jong

BEROEPSVERENIGING
KINDER- EN
JONGERENWERKERS

De BVjong heeft ten doel: het bewaken, versterken en stimuleren van het kinder- en jongerenwerk in Nederland, alsmede het behartigen van de belangen van de beroepsgroep in het algemeen en de voorwaarden waaronder de professie kan worden uitgeoefend in het bijzonder. Bij BVjong zijn professionele kinder- en jongerenwerkers aangesloten. www.bvjong.nl

Samenvatting

Hier onder een overzicht van de organisaties, het aantal daarbij aangesloten (lokale) verenigingen, afdelingen en organisaties en het aantal organisaties dat hiervan gebouwen en terreinen gebruikt (in eigendom of gehuurd).

naam organisatie	aantal aangesloten organisaties	met gebouwen en terreinen
Nuso Speelruimte Nederland	650	650
Speeltuinwerk Limburg	60	60
vSKBN	300	300
Scouting Nederland	1014	1014
YMCA	250	15
Jong Nederland	56	56
JongNL Limburg	43	43
Jeugdwerk Limburg	120	60
Zeekadetkorps Nederland	20	20
Plattelandsjongeren ²	150	0
Steunpunt Kindervakanties ³	200	?
NJR ⁴	38	?
TOTAAL	2901	2218

² De inschatting van plattelandsjongeren.nl is dat nagenoeg geen van hun leden over eigen gebouwen of terreinen beschikken

³ Steunpunt Kindervakanties heeft geen inzicht in het aantal kinderkamp organisaties die over eigen kampeertreinen of gebouwen beschikken.

⁴ De achterban van NJR is zeer divers en omvat ook belangenorganisaties voor jeugd en jongeren zonder lokale afdelingen.

Financiële gevolgen corona crisis

De hierboven genoemde jeugd- en jongerenorganisaties zijn erg divers in grootte, het aantal leden, de organisatiestructuur op lokaal niveau en de activiteiten die aangeboden worden. Kernmerk van alle activiteiten dat het gaat om de ontplooiing van jeugd en jongeren en het grootste deel van de begeleiding en organisatie plaatsvindt door vrijwilligers.

Door de grote verschillen, ziet ook de financiële huishouding van de organisatie en de bij hen aangesloten groepen en leden er zeer divers uit. Er is echter wel een grote lijn aanwezig, vergelijkbaar met, maar ook net zo divers als bij, lokale sportverenigingen.

Gevolgen van corona voor de activiteiten

Jeugd en jongerenorganisaties konden vanaf het begin van de coronacrisis begin maart geen fysieke activiteiten meer organiseren omdat samenkomsten in Nederland verboden werden. Gebouwen en terreinen mochten niet gebruikt en verhuurd worden. Organisaties met leden hebben in veel gevallen wel online activiteiten aangeboden. Deze situatie duurde tot eind april, toen er ruimte kwam voor kinderen en jongeren om onder begeleiding buiten te sporten en bewegen zonder afstandsbeperking. Gebouwen waren nog niet toegankelijk en samenkomsten met volwassenen waren niet toegestaan. Veel organisaties zijn voorzichtig gestart met buitenactiviteiten, waarbij beschikbare buitenruimte en voldoende vrijwilligers bepalende factoren waren. In veel gevallen moesten extra kosten gemaakt worden om aan de richtlijnen te kunnen voldoen. Half mei werd duidelijk dat er meer ruimte kwam voor binnen activiteiten, waarbij voor volwassenen er beperkingen in aantallen en het houden van afstand waren.

Begin juni liet de minister weten dat zomerkampen onder voorwaarden mogelijk waren (www.wegaanopzomerkamp.nl). Tot dat moment was het voor kindervakantie organisaties onzeker of de kampen door konden gaan. De helft van de organisaties heeft uiteindelijk besloten dat ze kampen moesten afgelasten.

De ruimte die ontstond in de samenleving zorgde ervoor dat ook verhuur van accommodaties weer langzaam op gang kon komen en speeltuinen weer open konden. Door de oproep drukte te vermijden, het vasthouden aan de 1,5 richtlijn en het afgelasten van school- en zomerkampen bleef extern verhuur van accommodaties en terreinen echter zeer beperkt. Veel organisaties waren bezig met het opstarten van hun activiteiten en de organisatie van kampen, waardoor de weggefallen financiële acties niet ingehaald konden worden en door het verplicht aanhouden van afstanden ook niet mogelijk waren.

Inkomsten

De inkomsten van jeugd- en jongerenorganisaties bestaan over het algemeen uit contributie, deelnemers- of toegangsbijdragen, de verhuur van de accommodatie, horeca omzet, inkomsten uit subsidies (zoals waarderingssubsidie of projectsubsidie) en acties om geld te verdienen. Door de corona crisis en het niet kunnen uitvoeren van de activiteiten zoals in een normaal jaar, zijn veel van deze inkomsten weggefallen. Gebouwen konden niet verhuurd worden, er waren geen bezoekers of leden aanwezig, waardoor de horecaomzet wegviel en door de lock down konden geen financiële acties georganiseerd worden. Het risico bestaat daarnaast dat (een deel van) subsidies terugbetaald moeten worden omdat de activiteiten niet uitgevoerd konden worden.

Uitgaven

Veel jeugd en jongerenorganisaties hebben de beschikking over een eigen gebouw of eigen terrein, al dan niet gehuurd (ruim 2200). De kosten die hiermee samenhangen (huur, afschrijving, verzekering, gemeentelijke belastingen, nutsvoorzieningen, onderhoud) lopen ook bij het wegvallen van activiteiten gewoon door. Kosten voor het bestuurswerk, communicatie en het ondersteunen van vrijwilligers zijn deels ook niet stilgevallen. De uitgaven voor activiteiten zijn bij een aantal organisaties lager, maar in sommige gevallen zijn als alternatief online activiteiten voor de leden georganiseerd. Na de ruimte die ontstond om weer te sporten en bewegen, hebben organisaties extra kosten gemaakt om aan de aanvullende eisen vanuit de corona maatregelen te kunnen voldoen. Sommige organisaties hebben daarnaast een beheerder in dienst (bijvoorbeeld bij kinderboerderijen of speeltuinen) waarvan de salarissen doorlopen. Jeugd en jongerenorganisaties

die zomerkampen en zomerspeldagen organiseren zijn er soms mee geconfronteerd dat gemaakte kosten (bv transport en accommodatie) bij het afgelasten van een kamp niet kwijt gescholden worden, terwijl er geen inkomsten uit kampgelden tegenover staan. Met name de hoge vaste lasten die samenhangen met het gebruik van vastgoed, zorgen bij organisaties voor problemen.

Financiële gevolgen

Ondanks de verschillen tussen de diverse jeugd- en jongerenorganisaties zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis (en de door overheid genomen maatregelen) in grote lijnen vergelijkbaar, juist omdat een deel van de vaste lasten doorlopen, terwijl er minder inkomsten zijn. Dit is vergelijkbaar met de situatie bij lokale sportverenigingen.

De reeds afgekondigde regelingen van de overheid zijn niet bereikbaar voor het merendeel van het lokale jeugd en jongerenwerk. In het onderzoek van NUSO van april jl. werd duidelijk dat ongeveer de helft van de noodlijdende speeltuinen en kinderboerderijen geen beroep kunnen doen op steun vanuit rijksoverheid of gemeenten. Bij de andere jeugd en jongerenorganisaties kan over het algemeen helemaal geen gebruik van de regelingen gemaakt worden. De organisaties hebben voor de [TOGS regeling](#) niet de juiste SBI code en de [NOW regeling](#) vraagt een omzetdrempel en het hebben van personeel. Ook zijn de recent afgekondigde regelingen voor de sport niet voor het jeugdwerk toegankelijk. Lokale gemeenten zijn zeer sporadisch coulant voor het brede jeugd en jongerenwerk, en dan meestal beperkt tot het uitstellen van betaling, in plaats van het kwijtschelden van bijvoorbeeld belasting of huur.

Uit het onderzoek onder speeltuinen en kinderboerderijen, blijkt dat bijna de helft het jaar afsluit met een exploitatietekort. Soms zijn er reserves opgebouwd, bedoeld voor bijvoorbeeld vervanging van een CV of het dak en het aanspreken van deze reserves zorgt in de toekomst voor problemen. Een deel van de organisaties heeft onvoldoende reserves om het tekort op te vangen.

Vergelijk met sport.

De sluiting van de sportclubs heeft (financiële) gevolgen voor de sportsector. Competities zijn vroegtijdig beëindigd, trainingen gestaakt en kantines zijn gesloten. Hierdoor lopen sportverenigingen inkomsten mis, terwijl de huur of kosten van de accommodatie wel doorlopen. Omdat sportverenigingen niet altijd in aanmerking komen voor de brede regelingen die het kabinet voor ondernemers open heeft gesteld, heeft het kabinet een steunpakket specifiek voor de sport samengesteld. Dit met als doel dat sportclubs straks weer hun deuren kunnen openen voor alle Nederlanders.

- Met een bedrag van € 90 miljoen wordt voor alle sportverenigingen de huur kwijtgescholden voor de periode 1 maart 2020 – 1 juni 2020 (3 maanden). Deze financiering loopt via de gemeenten omdat deze degenen zijn die de huur van sportverenigingen innen.
- Daarnaast stelt het kabinet € 20 miljoen beschikbaar voor amateurverenigingen die de accommodatie zelf (gedeeltelijk) in bezit hebben. Per vereniging is eenmalige tegemoetkoming van maximaal € 2.500 beschikbaar. Dit geld is bedoeld voor verenigingen die geen aanspraak maken op het algemene steunpakket van de Rijksoverheid.
- Daarnaast kunnen amateursportorganisaties die schade geleden hebben door de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 een tegemoetkoming ontvangen ([TASO regeling](#)). Er is een bedrag van 19,5 miljoen euro beschikbaar. Deze eenmalige regeling is bedoeld voor amateursportorganisaties die door de coronamaatregelen ten minste 20% aan omzetverlies hebben geleden en nog geen gebruik hebben gemaakt van de Beleidsregel tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren COVID-19 (TOGS-regeling).

De omvang van de schade

Speeltuinen, kinderboerderijen en kindervakantieorganisaties

In april 2020 heeft NUSO een [enquête](#) uitgezet onder speeltuinen, kinderboerderijen en kindervakantieorganisaties. 203 van deze jeugd- en jongerenorganisaties hebben deze enquête ingevuld. 94% van hen gaf aan inkomsten mis te lopen door de coronacrisis. Hierbij gaat het met name om:

Oorzaak mislopen inkomsten		Percentage jeugd- en jongerenorganisaties
1	Gebrek aan verhuurinkomsten	63,5%
2	Gebrek aan entree-inkomsten	47,9%
3	Gebrek aan horeca-inkomsten	80,2%
4	Gebrek aan (project)subsidie ivm niet doorgaan activiteit	15,1%
5	Overig, met name gelijk blijvende uitgaven/lasten ondanks dalende inkomsten	42,2%

Bijna de helft van de respondenten (49,7%) gaf in april aan de misgelopen inkomsten minder dan € 5.000 bedragen. De organisaties verwachten dat de financiële tekorten zullen leiden tot een exploitatietekort (44%), maar soms ook tot een faillissement. Daarnaast ging het bij veel van deze organisaties om een substantieel deel van hun totale jaarlijkse inkomsten. Bij twee derde ging het (anno april!) om 10-50% van hun totale jaarinkomsten.

In mei 2020 heeft het Mulier Instituut ook [onderzoek](#) verricht naar de 'impact van de coronamaatregelen op beheerde buitenspeeltuinen en kinderboerderijen met een speeltuin'. Uit dit onderzoek blijkt dat "39 procent van de beheerders van buiten speellocaties aangeeft zich (ernstig) zorgen te maken over de gevolgen van de coronacrisis voor hun speellocatie. Ze maken zich met name zorgen over de financiële gevolgen, zoals geen inkomsten, vaste uitgaven (zoals huur, accommodatie, dierenvoer) en het opraken van financiële reserves." Ook concludeert Mulier dat vier van de tien beheerde buiten speellocaties steun van de gemeente/overheid nodig heeft om te overleven.

NB. De twee onderzoeken van NUSO en Mulier zijn uitgevoerd in april en mei 2020. De coronacrisis en de bijbehorende overheidsmaatregelen zijn nadien eerst gecontinueerd en later in juni en juli stapsgewijs versoepeld. Ondanks deze versoepeling blijven de inkomsten achter bij die van voorgaande jaren. Het algemene beeld is dat bijvoorbeeld bezoekersaantallen bij speeltuinen significant lager zijn dan voorheen, vanwege risicomijdende (groot)ouders.

Kindervakantie organisaties

De financiële gevolgen voor kindervakantieorganisaties door de coronacrisis verschillen enorm, omdat aard en omvang van de organisaties verschilt (ideële en commerciële organisaties, met en zonder beroepskrachten, veel en weinig kampen, eigen accommodaties). Inkomstenbronnen verschillen ook. Alle organisaties ervaren negatieve financiële consequenties door de Coronacrisis, blijkt uit een peiling onder de participanten van het Steunpunt KinderVakanties (april 2020). Een deel van deze organisaties huurt structureel gebouwen en terreinen of heeft deze in eigendom. Daarnaast zijn sommige organisaties voor de zomer een financiële verplichting aangegaan die niet geannuleerd kon worden. Veel met name ideële organisaties richten zich op bijzondere doelgroepen en proberen vanuit maatschappelijke overwegingen de deelnemersbijdragen laag te houden, waardoor er beperkte buffers zijn.

[Onderzoek](#) onder kampaanbieders (zowel participanten van het steunpunt KinderVakanties, als jeugdorganisaties zoals Scouting, Jong Nederland en JongNL Limburg) aan het begin van de zomer laat zien dat de helft van de kampen door gingen, met de noodzakelijke aanpassingen in programma en voorzieningen. De organisaties die hun kampen moesten afgelasten worden wel geconfronteerd met doorlopende vaste lasten (bestuurskosten, training, communicatie), kosten voor hun eigen accommodatie of het betalen van reeds aangegane verplichtingen.

Scoutinggroepen en andere leden organisaties

Scoutinggroepen variëren in grootte van 50 tot 300 leden met een gemiddeld aantal leden tussen 80 en 120. Naast contributie zijn verhuur van de accommodatie en financiële acties belangrijke inkomstenbronnen. De accommodaties worden met name in de periode mei-juni (schoolkampen) en in de zomervakantie verhuurd. Van de 1014 Scoutinggroepen verhuren minimaal 588 groepen hun gebouwen.

Een inventarisatie onder 12 groepen in de provincie Groningen laat zien dat er in de periode maart-juni een gemiddelde inkomstenderving per groep was van 4000 euro, variërend van 400 euro tot bijna 9000 euro. Dit komt met name door het wegvallen van verhuur en financiële acties. Omdat Scoutinggroepen direct na de lockdown digitaal activiteiten aangeboden hebben, is er nagenoeg geen inkomstenderving uit contributie geweest. Dit is vergelijkbaar met andere jeugd en jongerenorganisaties met leden, zoals Jong Nederland en JongNL Limburg.

Voorbeeld

Voorbeeld Scoutinggroep met 100 leden in het midden van het land. Totale afrekening bedroeg in 2019 €33.000. Bijna een derde van de kosten zijn structurele kosten voor het beheer en onderhoud van het gebouw (dat in eigendom is). Bijna een derde van de inkomsten komt uit de verhuur en financiële acties. Door corona is de verhuur in het voorseizoen en een deel van de zomer weggevallen en is een deel van de acties niet uitgevoerd. Dit komt (waarschijnlijk) neer op een inkomstenderving tot 1 september van € 5000 – € 7500.

Geschatte omvang van de financiële problemen

De in het voorjaar uitgevoerde onderzoeken en inventarisaties gaan over de periode t/m 1 juli. Een periode waarin Nederland in lockdown zat en waarbij vanaf half mei langzaam buitenspeelactiviteiten weer mogelijk waren. Bij het opstellen van de petitie is uitgegaan van de tot dat moment geleden schade van minimaal 6,5 miljoen euro. Er werd toen uitgegaan van een gemiddelde schade van € 3000 per organisatie over de periode 1 maart – 1 juli. Hierbij werd een lager aantal organisaties aangehouden dan de huidige inventarisatie van 2900.

Bij het opstellen van deze notitie is uitgegaan van de totale schade voor 2020. De ingewikkeldheid bij het berekenen van de schade per periode is dat dit voor de verschillende type organisaties erg divers is en de inkomsten een seizoensfluctuatie kennen, terwijl veel van de vast kosten evenredig over het jaar verdeeld worden.

De omvang van de financiële problemen over het gehele jaar 2020 is sterk afhankelijk van een eventuele tweede golf en (regionale) lockdown en andere vergaande overheidsmaatregelen. Tegelijkertijd vormen de lente en zomer het hoogseizoen voor veel van de jeugd- en jongerenorganisaties. Vanwege het onvoorspelbare karakter van de coronacrisis en het gebrek aan vergelijkbare, historische data moeten we volstaan met aannames en prognoses.

Hierbij wordt, naar analogie bij andere sectoren, uitgegaan van een regeling voor alle jeugd- en jongerenorganisaties die last hebben van inkomstenverlies en doorlopende vaste lasten. Derhalve gaan we uit van het totale aantal van 2.900 jeugd- en jongerenorganisaties. Er wordt uitgegaan van een bedrag van gemiddeld € 5000 per organisatie en dit zorgt voor een geschat totaalbedrag van **€ 14.500.000** voor heel 2020. Organisaties met eigen vastgoed (75%) zullen soms een hogere schade hebben door grote verschillen in grootte en de huurcontracten, maar daar staat tegenover dat een klein deel van de organisaties (speeltuinen en kinderboerderijen) steun heeft kunnen ontvangen en dat organisaties zonder gebouwen een lagere omzetsderving zullen hebben.

Voorkeursregeling

Het heeft de voorkeur van de sector om met een eenduidige regeling te komen waar organisaties aanspraak op kunnen maken. Hierbij geven we het volgende afwegingskader voor het uitvoeren van een regeling mee.

- Eén regeling waarbij al dan niet op basis van omzetverlies, inkomstenderving of structurele vaste lasten een aanvraag voor ingediend kan worden. Net als bij de amateursport zou hierbij uitgegaan kunnen worden van een forfaitair bedrag, al dan niet in staffels. Door de structurele vaste lasten mee te nemen, wordt rekening gehouden met het feit dat driekwart van de organisaties over eigen gebouwen of terreinen beschikt.
- Aangezien bijna alle organisaties door vrijwilligers geleid worden, is een eenvoudige en administratief lichte aanvraag en verantwoordingsprocedure wenselijk. heeft het de voorkeur administratieve lasten zoveel mogelijk weg te nemen.
- Omdat de problemen bij sommige organisaties acuut zijn, is het noodzakelijk dat de regeling op korte termijn (in 2020) tot uitkering overgaat.
- Niet alle organisaties hebben een relatie met de lokale overheid en niet alle vastgoed die gehuurd wordt, wordt van gemeenten gehuurd. Een regeling via de lokale overheid lijkt daarmee niet logisch en zorgt mogelijk ook voor teveel verschillen tussen gemeenten.
- Het laten uitvoeren van de regeling door Fonds Jantje Beton, op basis van vooraf met de overheid vastgestelde criteria, heeft de voorkeur. Dit fonds heeft al meer dan 50 jaar ervaring met zowel fondsenwerving als fondsuitkeringen en is bekend met de sector en gericht op het jeugd en jongerenwerk.